

6. For at understrege den nære tilknytning mellem arbejdsmarkedsbidragets ophævelse og den foreslåede forhøjelse af momssatsen gennemføres denne forhøjelse som en tillægsmoms, så momssatsen efter forslaget bliver 22 + 3 pct.

Arbejdsmarkedsbidraget og momsen påvirker prisdannelsen på samme måde med udgangspunkt i momsgrundlaget. Denne virkning var mindre gennemskuelig for virksomhederne ved arbejdsmarkedsbidragets indførelse, hvor der samtidig skete en ophævelse af de tidligere arbejdsgiverafgifter, som erfaringsmæssigt slår igennem på priserne med en vis forsinkelse. Det var vurderingen, at man i situationen dengang opnåede bedre tidsmæssig overensstemmelse mellem de prisforhøjende og prissænkende virkninger ved en omlægning til arbejdsmarkedsbidrag end ved en momsforhøjelse. Siden har virksomhederne fået erfaring for, at arbejdsmarkedsbidraget virker på samme måde som en tillægsmoms, og ophævelsen af arbejdsmarkedsbidraget og indførelsen af tillægsmomsen vil derfor i dag have modsat rettede effekter på forbrugerpriserne, der indtræder på samme tidspunkt. Omlægningen vil således være prisneutral.

Den foreslåede tillægsmoms på 3 pct. svarer til en arbejdsmarkedsbidragssats på 2,5 pct., fordi der beregnes moms af arbejdsmarkedsbidraget. Dette bidrag udgør 2,5 pct. af prisen inklusive bidraget, og der gælder længere betalingsfrister for arbejdsmarkedsbidrag end for moms. Når disse forhold tages i betragtning, er der nøje overensstemmelse mellem 2,5 arbejdsmarkedsbidragssats og 3 momspoints.

Der er således ingen realøkonomisk forskel på 2,5 pct. arbejdsmarkedsbidrag og 3 pct. tillægsmoms, hvorfor omlægningen som nævnt vil virke neutralt på prisniveauet. Priserne vil for forbrugerne være de samme, og detailhandelen skal derfor ikke mærke varerne om. I den øvrige handel er der en rent beregningsmæssig forskel, idet arbejdsmarkedsbidraget i modsætning til moms ikke faktureres særskilt. I deres nye kalkulationer pr. 1. januar 1992 skal virksomhederne derfor alt andet lige sænke priserne eksklusive moms med ca. 2,4 pct. svarende til det ophævede arbejdsmarkedsbidrag på 2,5 pct. reduceret med kreditfordelen (jf. punkt 10 nedenfor), inden den forhøjede moms på 22 + 3 pct. lægges på.

Selv om momssatsen efter forslaget bliver 22 + 3 pct., skal virksomhederne og told- og skattemyndighederne i praksis behandle tillægsmomsen som anden moms. Virksomhederne kan derfor også slå momsen sammen til 25 pct. på deres fakturaer, ligesom told- og skattemyndighederne ved administrationen af momsen i realiteten kommer til at operere med en momssats på 25 pct.

7. Den foreslåede momsforhøjelse er i overensstemmelse med de forpligtelser til at harmonisere afgifterne, som Danmark har påtaget sig over for EF. EF-landene har ganske vist i en EF-råds erklæring forpligtet sig til ikke at hæve deres normale momssats inden den 1. januar 1993. I samme erklæring siges det imidlertid, at Danmark kan omlægge sin ordning vedrørende arbejdsmarkedsbidraget ved fuldt ud at kompensere for ordningen ved at optage den i momssystemet.

8. Som led i arbejdsmarkedsbidragets omlægning er der samtidig med nærværende forslag fremsat forslag til lov om ændring af lov om lønsumsafgift for virksomheder inden for den finansielle sektor. Lovforslaget indeholder de ændringer i lønsumsafgiftsloven, der er nødvendige til at afløse arbejdsmarkedsbidragslovens bidragspligt for de virksomheder, der ikke er momspligtige og derfor ikke omfattes af tillægsmomsen i nærværende forslag.

Der er endvidere som led i omlægningen samtidig fremsat forslag til lov om godtgørelse vedrørende erhvervsvirksomheders udgifter til administration af skatter og afgifter, gradueret efter antal ansatte og lønsum. Den foreslåede godtgørelse skal erstatte arbejdsmarkedsbidragslovens moderationsordning, der giver personligt ejede virksomheder med under 3 ansatte et fradrag i arbejdsmarkedsbidraget.

9. Lov om merværdiafgift (momsloven) er senest ændret ved § 4 i lov nr. 825 af 19. december 1989 om ændring af forskellige skatte- og afgiftslove m.v. (Eftergivelse og henstand), jf. Folketingstidende 1989-90, Forhandlinger, sp. 66, 336, 3348, 3741; Tillæg A, sp. 143; Tillæg B, sp. 113; Tillæg C, sp. 73.

Provenumæssige konsekvenser

Sammenfatning

Den foreslåede omlægning fra arbejdsmarkedsbidrag til tillægsmoms m.v. skønnes at være provenuneutral. Ophævelsen af arbejdsmarkedsbidraget skønnes at medføre et provenutab på helårsbasis på ca. 9,8 mia. kr.

Indførelse af tillægsmoms skønnes at give et helårsprovenu på ca. 8,4 mia. kr., ændringen af lønsumsafgiften ca. 1,7 mia. kr. og øvrige indtægter et provenu på ca. 0,4 mia. kr. Desuden foreslås en godtgørelsesordning til erstatning for den gældende moderationsordning, hvilket reducerer merindtægten med ca. 0,7 mia. kr.